

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 9P/56/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1620200522
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kurnotová
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2021:1620200522.4

Uznesenie

Okresný súd Malacky vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: D. Z. M., nar. XX.XX.XXXX, F. F. M., nar. XX.XX.XXXX a L. E. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, deti rodičov: matky U. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XXX, zast. JUDr. Denisou Jánošíkovou, advokátka so sídlom Klincová 35, Bratislava a otca G. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XXX, zast. Mgr. et Mgr. Michal Bezák, advokát so sídlom Medveďovej 1566/20, Bratislava, v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas do rozvodu, o návrhu otca na zrušenie neodkladného opatrenia a na nariadenie nového neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd návrh otca na zrušenie neodkladného opatrenia a nariadenie nového neodkladného opatrenia zamietá.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 12.02.2021 sa otec domáhal zrušenia neodkladného opatrenia a nariadenia nového neodkladného opatrenia resp. zmeny nariadeného neodkladného opatrenia tak, aby súd znížil výživné na každé z maloletých detí Králikových zo sumy 200 Eur mesačne na sumu 50 Eur mesačne. Svoj návrh navrhovateľ odôvodnil tým, že uznesením tunajšieho súdu zo dňa 20.12.2019 č.k. 8P/260/2019-162 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave č.k. 20CoP/41/2020 -249 zo dňa 14.04.2020 súd zveril maloleté deti na čas do právoplatného skončenia konania o rozvod manželstva do osobnej starostlivosti matky. Otca zaviazal predbežne prispievať na výživu každého z maloletých detí sumou 200 Eur mesačne vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred, počnúc vydaním neodkladného opatrenia. Vzhľadom na dlhodobý objektívny pokles príjmov otca, predovšetkým z dôvodu pandémie COVID - 19 (od 16.03.2020 na území Slovenskej republiky) a tým aj jeho podnikateľských príležitostí a možností, zníženie majetkových pomerov, otec už nedokáže platiť výživné na deti v jeho plnej výške. Musel si zobrať úver, aby ďalej mohol pokryť mesačné náklady na výživné troch maloletých detí. Vzhľadom na vyššie uvedené, objektívnu situáciu či už na trhu práce a hospodárstva Slovenskej republiky sa už otec nemôže ďalej zadlžovať. Otcovi nezostáva nič iné ako sa obrátiť na súd, aby jeho vyživovaciu povinnosť znížil. Rodičia detí sú v rozvodovom konaní. Otec už dlhobojšie nežije s deťmi a manželkou v spoločnej domácnosti. Otec pre pandémiu COVID - 19 nie je zamestnaný. Podniká ako spoločník v troch obchodných spoločnostiach, ktorých účtovné závierky pripája. Situácia na relevantnom trhu v Slovenskej republike v predmetoch podnikania obchodných spoločností (stravovacie služby) je pre pandémiu COVID - 19 taká, že prevádzkarne, v ktorých obchodné spoločnosti podnikajú bol otec nútený za účelom ďalšieho prehlbovania strát uzatvoriť. Priemerné príjmy otca za predchádzajúcich 12 mesiacov sú vo výške (12 x 500 Eur) 6000 Eur/ročne. Aktuálny priemerný mesačný príjem otca v mesiaci január 2021 je vo výške 500 Eur. Priemerné príjmy matky maloletých detí za predchádzajúcich 12 mesiacov otec nevie uviesť, keďže ich nepozná. Otec vie, že matka poberala v roku 2019 na tri maloleté deti príspevok na dieťa vo výške 73,02 Eur /mesačne, a rodičovský príspevok vo výške 220,70 Eur /mesačne. Matka požiadala financujúcu banku (ČSOB) ich rodinného domu od odklad mesačných splátok ich rodinného domu v F.. Mesačné náklady otca sú: na bývanie sú 260,- Eur, na stravu 150,- Eur, na lieky 30,- Eur, na výživné 600,- Eur, na opravu starého (rok výroby 2004)

motorového vozidla značky Renault 250,- Eur, na ošatenie a drogériu 70,- Eur, iné pravidelné mečané náklady sú 30,- Eur, mesačná splátka úveru 40,- Eur, t.j. celkom 1430,- Eur. Otec je spolu s matkou bezpodielovým spoluvlastníkom rodinného domu v obci Sološnica. Tento je zaťažený hypotekárnym úverom financujúcej banky. Spolu s matkou je podielovým spoluvlastníkom rodinného domu v obci Sučany. Iné vyživovacie povinnosti otec ani matka nemajú. O aktuálnych výdavkoch na deti nemá manžel vedomosť. K návrhu priložil sobášny list, rodné listy maloletých detí, potvrdenie o poberaní prídavku na dieťa a rodičovskom príspevku za rok 2019 a 2020, výpis z obchodného registra spoločnosti Králik cafe s.r.o., M. N. s.r.o., M. M. s.r.o., F. spol. s r.o. a X. s.r.o., výpis zo živnostenského registra, žiadosť o odklad splátok, účtovné závierky spoločností M. N. s.r.o., M. M. s.r.o. a X. s.r.o.

2. Na tunajšom súde prebiehajú v súčasnosti medzi účastníkmi viaceré konania, ktoré nie sú právoplatne skončené, a to konanie o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas do rozvodu sp.zn. 9P/56/2020, konanie o rozvod manželstva a úpravu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode sp.zn. 9P/230/2019, konanie o určenie výživného na manželku sp.zn. 34Pc/5/2020, konanie o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia na nahradenie súhlasu otca sp.zn. 9P/41/2021 a konanie o vylúčenie otca z užívania nehnuteľnosti sp.zn. 32C/108/2020.

3. Zo spisu tunajšieho súdu sp.zn. 34Pc/5/2020 súd zistil, že dňa 30.09.2020 sa otec k svojim majetkovým pomerom písomne vyjadril tak, že jeho čistý mesačný príjem je 1200 Eur a jeho náklady sú v priemere 1470 Eur mesačne, a to na bývanie 150 Eur, cestovanie 320 Eur, výživné 600 Eur, telefón 50 Eur, poisťky 20 Eur, strava 180 Eur, lieky 20 Eur, údržba automobilu 100 Eur, ostatné výdavky 100 Eur, splátka úveru 30 Eur. Uviedol, že prevádzkuje cukrárenskú výrobu, ktorá je však zasiahnutá koronakrízou a je poberateľom štátnej pomoci. Poukázal na to, že matka maloletých detí podniká ako živnostník a je tiež konateľkou a spoločníčkou v obchodných spoločnostiach, pričom si fakturuje za výkon funkcie konateľky odmenu 1000 Eur mesačne. Do spisu okrem iného doložil zmluvu o spotrebiteľskom úvere zo dňa 14.05.2020 s úverovým limitom 3430 Eur a prehľad pohybov na účte s uvedením výšky čerpania úveru 3430 Eur a splátkami úveru cca 30 Eur mesačne.

4. Zo spisu tunajšieho súdu sp.zn. 9P/230/2019 súd zistil, že dňa 16.10.2020 otec k svojim majetkovým pomerom vypovedal, že má príjem z prenájmu rodinného domu v Sučanoch 130 Eur mesačne, z podnikania mal pred pandémiou príjem aj niekoľko tisíc Eur mesačne, avšak po vzniku pandémie, keďže ide o podnikanie v gastropriemysle, príjmy poklesli a jeho súčasný príjem je okolo 1 000 - 1 100 Eur. Je spoločníkom v troch aktívnych s.r.o. pričom v dvoch je aj konateľom. Vlastní vozidlo E. U., rok výroby 2004 s hodnotou do 1 000 Eur a s manželkou v BSM majú 2 rodinné domy, dom v F. má hodnotu okolo 80 000 Eur. Otec musel zobrať úver, aby zvládol splácať 600 Eur výživné. Jeho mesačné náklady sú spolu s výživným okolo 1 500 Eur.

5. Zo spisu tunajšieho súdu sp.zn. 9P/41/2021 súd zistil, že matka nedávno opustila rodinný dom v F., ktorý je v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov, kde doposiaľ zabezpečovala starostlivosť o maloleté deti, pričom ako dôvody uvádzala, že musela sama znášať všetky náklady s údržbou domu, ako aj sama splácať hypotekárny úver, požiadala o odklad splátok, ktorému bolo napriek nesúhlasu otca vyhovené, splátky však boli odložené len do januára 2021. Otec vyzval matku na neužívanie časti zariadenia rodinného domu (podlaha, kotol, kuchynské spotrebiče), ktoré je vo vlastníctve nájomcu spoločnosti Kus koláča s.r.o. (konateľom a jediným spoločníkom je otec). Matka je atakovaná vymáhačskou spoločnosťou ohľadom hypotekárnych splátok, avšak nie je v jej možnostiach platiť úver, ani znášať náklady na dom, preto dom odhlásila z odberu energií a ku dňu 01.03.2021 sa s deťmi presťahovali do prenajatého bytu v Bratislave. Pracovné možnosti v okolí F. sú pre matku vyčerpané, preto zvažila, že by bolo vhodné nájsť si prácu v V.. Matka predala svoj obchodný podiel v M. N., s.r.o. a začala spolupracovať so spoločnosťou G. N., s.r.o, pričom zrušila prevádzku v U.. Zároveň si založila e-shop s vlastnými produktmi.

6. Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

7. Podľa § 325 ods. 1 C.s.p., neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Obsah neodkladného opatrenia je definovaný v ustanovení § 325 ods. 2 C.s.p., tento však nie je taxatívne daný.

9. Podľa § 325 ods. 2, písm. d) C.s.p., neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečo sa zdržala alebo niečo znášala.

10. Podľa § 326 ods. 1 a ods. 2 C.s.p., v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

11. Podľa § 329 ods. 1 prvej vety C.s.p., súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

12. Podľa § 332 ods. 1 C.s.p., neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

13. Podľa § 361 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „C.m.p.“), súd nariadi neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem.

14. Podľa § 366 C.m.p., neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

15. Podľa § 363 C.m.p., súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

16. Podľa ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

17. Neodkladné opatrenia neprejudikujú práva ani jedného z účastníkov a ani práva tretích osôb a svoje opodstatnenie strácajú, keď súd poskytne ohrozeným alebo porušeným právam definitívnu ochranu. Z povahy neodkladných opatrení vyplýva, že nebudú zisťované všetky skutočnosti, ktoré by mal súd inak zistené, ak by mal vo veci vydať konečné rozhodnutie. Vydanie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe bezodkladnej úpravy pomerov. Pri prijímaní takéhoto opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti konania nad úplným preukázaním uplatneného nároku. Rozhodné skutočnosti (predovšetkým nárok sám) nemusia byť spoľahlivo preukázané. K nariadeniu neodkladného opatrenia stačí, ak sú rozhodné skutočnosti aspoň osvedčené, t.j. ak sa javia aspoň pravdepodobnými, a teda umožňujú záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému má byť poskytnutá súdna ochrana. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Zároveň neodkladné opatrenie nariadi súd len za predpokladu, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, teda ak je splnený predpoklad naliehavosti požadovanej úpravy a je nevyhnutný okamžitý zásah súdu. Dôvod na nariadenie neodkladného opatrenia musí existovať v čase, keď súd o neodkladnom opatrení rozhoduje. Posúdenie bezodkladnosti úpravy pomerov je na úvahe súdu, pričom je potrebné starostlivo zvážiť dôsledky, ktoré pre účastníkov konania nariadením neodkladného opatrenia môžu nastať.

18. V konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti je účelom neodkladného opatrenia v prvom rade ochrana maloletých detí. Záujem maloletého dieťaťa je vždy prvoradý (čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, čl. 24 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie, čl. 5 Zákona o rodine).

19. Zo spisu tunajšieho súdu sp.zn. 8P/260/2019 súd zistil, že vyživovacia povinnosť otca k maloletým deťom je v súčasnosti určená uznesením tunajšieho súdu zo dňa 20.12.2019 č.k. 8P/260/2019-162 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave č.k. 20CoP/41/2020-249 zo dňa 14.04.2020, tak že otec je povinný prispievať na výživu každého z maloletých detí sumou 200 Eur mesačne k rukám matky. V odôvodnení uvedeného rozhodnutia Krajský súd v Bratislave uviedol, že výška výživného 200 Eur

mesačne na každé dieťa vzhľadom na vek a náklady na maloleté deti zodpovedá miere nevyhnutnej na uspokojenie ich aspoň základných potrieb.

20. Súd po oboznámení sa s návrhom a jeho prílohami, ako aj s obsahom spisového materiálu tunajšieho súdu týkajúceho sa účastníkov dospel k záveru, že návrh otca, ktorým požaduje, aby ho súd neodkladným opatrením zaviazal na nižšiu vyživovaciu povinnosť k maloletým deťom, nie je dôvodný.

21. Zníženie výživného bezpochyby nikdy nie je v záujme maloletého dieťaťa a možno k nemu pristúpiť len v skutočne odôvodnených prípadoch. V súčasnosti je vyživovacia povinnosť otca upravená len neodkladným opatrením, teda na uspokojenie nevyhnutných základných potrieb maloletých detí. Otec sa domáha zníženia výživného z dôvodu poklesu svojho príjmu, ktorý je podľa jeho slov už dlhodobejšie (posledných 12 mesiacov) priemerne len 500 Eur mesačne. Z doložených účtovných závierok spoločností otca maloletých detí síce vyplýva, že v roku 2020 došlo oproti roku 2019 k poklesu výnosov z hospodárskej činnosti, a to v spoločnosti M. N. s.r.o. zo sumy 45 708 Eur v roku 2019 na sumu 28 457 Eur v roku 2020 a v spoločnosti Kus koláča s.r.o. zo sumy 150 986 Eur v roku 2019 na sumu 50 522 Eur v roku 2020. Spoločnosť X. s.r.o. v roku 2019 ani v roku 2020 nevykázala žiadne výnosy z hospodárskej činnosti. Výsledok hospodárenia všetkých uvedených spoločností je však v zásade nezmenený a blížiaci sa k nule tak v roku 2019 aj v roku 2020, teda spoločnosti otca v roku 2019 ani v roku 2020 zisk nevykazovali (vykázali buď miernu stratu alebo len zanedbateľný zisk). Otec nedoložil súdu žiadne doklady svedčiace o tom, aký podiel na zisku či odmena konateľa bola otcovi vyplatená. Z otcom predložených účtovných závierok nijako nie je možné zistiť príjem otca, a to ani v roku 2019 ani v roku 2020 a súd ho z otcom predložených účtovných závierok nemá ani len za osvedčený. Zistenie skutočného príjmu otca ako aj matky maloletých detí v tomto prípade presahuje možnosti konania o nariadenie neodkladného opatrenia.

22. Otec poukazoval na to, že musel čerpať úver, aby mohol financovať svoje náklady vrátane výživného. V tejto súvislosti súdu nie je zrejmé, ako mohol otec pri výške ním uvádzaných nákladov cca 1400 Eur a príjme 500 Eur mesačne vystačiť s úverom 3430 Eur, ktorý čerpal v máji 2020, pretože pri ním deklarovanom príjme a nákladoch by mu uvedená suma vystačila len na cca 3,5 mesiaca, a teda už v septembri 2020 by opäť nedokázal svoje náklady z ním uvádzaného príjmu financovať. Preto otec nevyhnutne musí disponovať aj iným zdrojom príjmov, ktoré súdu neuvádza. V prípade, ak čerpal aj iný úver ako vyplýva zo spisu 34Pc/5/2020, uvedenú skutočnosť súdu neosvedčil. Zároveň súd poukazuje na značný rozpor v tvrdeniach otca o svojom mesačnom príjme, keď v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia uvádza príjem za posledných 12 mesiacov len cca 500 Eur mesačne a v konaní 34Pc/5/2020 sa v septembri 2020 vyjadril, že jeho mesačný príjem je 1200 Eur v čistom a v konaní 9P/230/2019 v októbri 2020 vypovedal, že jeho príjem z podnikania a prenájmu je spolu od 1100 do 1200 Eur mesačne. Súd si uvedené vie vysvetliť len tým, že otec podľa všetkého neuvádza súdu všetky svoje skutočné príjmy ani reálne majetkové pomery.

23. Súd z uvedených dôvodov nemá ani za osvedčené, že na strane otca došlo k tak výraznému poklesu životnej úrovne a jeho príjmov, ktoré by ho takým spôsobom existenčne ohrozovalo, aby bolo nevyhnutné bezodkladne pristúpiť na úkor maloletých detí k zníženiu výživného. Dôvodom na bezodkladné zníženie vyživovacej povinnosti otca nemôže byť podľa súdu ani samotná skutočnosť, že matka už nie je na rodičovskej dovolenke a začala podnikáť v oblasti cukrárenskej výroby. Okrem toho matka podnikajúca v oblasti gastronómie je pandémiou a s tým súvisiacimi dôsledkami postihnutá rovnako ako otec. Otec si musí uvedomiť, že jeho prvoradou povinnosťou je zabezpečiť výživu svojich detí, nemôže uprednostňovať svoje potreby pred potrebami maloletých detí a je nepripustné, aby vyživovaciu povinnosť prenášal skoro výlučne na matku maloletých detí, ktorá si svoju vyživovaciu povinnosť plní predovšetkým výkonom osobnej starostlivosti o maloleté deti, ktorá je postavená na roveň finančnému plneniu. Je zákonnou povinnosťou otca riadne vyživovať svoje deti a táto povinnosť má a vždy mala prednosť pred jeho inými výdavkami.

24. Zníženie výživného na 50 Eur mesačne, ako navrhuje otec, by bolo v príkrom rozpore s najlepším záujmom maloletých detí, na ktorý súd musí v prvom rade prihliadať. Okrem toho suma, ktorou chce otec prispievať na výživu maloletých detí, nedosahuje ani úroveň životného minima pre maloleté dieťa stanovenú zákonom č. 601/2003 Z. z. v spojení s opatrením MPSVaR SR č. 174/2020 Z. z., ktorá je aktuálne vo výške 98,08 Eur mesačne.

25. Súd nemôže nevidieť a nehodnotiť správanie otca vo vzťahu k matke maloletých detí vo všetkých jeho širších súvislostiach. Okrem toho, že otec žiada výrazne znížiť svoju vyživovaciu povinnosť zo sumy spolu 600 Eur mesačne na sumu spolu 150 Eur mesačne na 3 maloleté deti, otec nesúhlasil so žiadosťou matky o odklad hypotekárnych splátok, na ktorých úhrade sa však sám odmieta podieľať a nedávno otec vyzval matku, ktorá zabezpečuje riadnu starostlivosť o ich 3 maloleté deti, prostredníctvom svojej spoločnosti, ktorej je jediným konateľom a spoločníkom, aby neužívala časť zariadenia ich rodinného domu, v ktorom matka donedávna zabezpečovala starostlivosť o maloleté deti. Toto správanie otca vyznieva ako snaha otca matku ekonomicky poškodiť, doslova „pritlačiť k múru“, pričom súdu nie je zrejmé, do akej miery si otec uvedomuje, že takýmto správaním ohrozuje a poškodzuje priamo aj svoje maloleté deti.

26. S poukazom na citované zákonné ustanovenia a vyhodnotiac všetky okolnosti súdu v súčasnosti známe, súd nemá za to, že je namieste a v záujme maloletých detí znižovať vyživovaciu povinnosť otca, keďže otec v tomto smere neosvedčil potrebu bezodkladnej úpravy pomerov. Zároveň platí, že dôvody, pre ktoré bolo neodkladné opatrenie, ktorého zrušenia resp. zmeny sa otec domáha, nariadené, nepominuli a ani pomery na strane účastníkov konania sa v takej miere nezmenili, aby bolo dôvodné do súčasnej dočasnej úpravy výživného zasahovať.

27. Otec dostatočne neosvedčil skutočnosti odôvodňujúce zníženie výšky výživného, preto súd jeho návrh zamietol, avšak predmetné rozhodnutie neprejudikuje rozhodnutie vo veci samej, kde súd rozhodne o výške výživného na základe podrobne vykonaného dokazovania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Malacky, písomne, trojmo.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.
Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.